

Titulació	Tipus	Curs
Sociologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Josep Miguel Quesada

Correu electrònic: miguel.quesada@uab.cat

Equip docent

Juan Rodriguez Soler

Sara Moreno Colom

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

És una assignatura que se situa en el segon quadrimestre de primer curs i es concentra en la iniciació de l'alumnat en la terminologia i les pràctiques de la recerca acadèmica i científica. Igualment, el curs vol plantejar una reflexió al voltant de què vol dir investigar en les ciències socials. Aquestes rutines i plantejaments que seran imprescindibles per poder cursar en el segon curs les assignatures de *Mètodes Quantitatius d'Investigació Social* i *Mètodes qualitius d'Investigació Social*.

Els interessos primordials de l'assignatura s'orienten vers la clarificació de les exigències bàsiques de la metodologia científica, la comprensió dels conceptes i instruments bàsics de la recerca aplicada a l'anàlisi de la realitat social i les rutines i habilitats instrumentals bàsiques que permeten desenvolupar correctament l'activitat investigadora dins del món acadèmic. L'objectiu central de l'assignatura anirà orientat, doncs, a fer explícits quins són els elements centrals que permeten fer recerca i a transmetre a l'alumnat els coneixements que facin que sigui capaç de formular un tema per investigar i de preparar-ne el corresponent disseny d'investigació. En aquest sentit, resulta imprescindible conèixer les principals fonts d'informació i documentació científica, adquirir els hàbits bàsics de recerca en les ciències socials, i aprendre un estil de treball rigorós, capaç de combinar l'ús de criteris de treball col·laboratiu amb la creativitat personal.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Enumerar la metodologia i les tècniques de recerca sobre les quals recolzen les principals hipòtesis sobre les relacions socials, les posicions i les pràctiques dels individus en l'estructura social i els canvis socials.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
2. Avaluar la qualitat del propi treball.
3. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
4. Contextualitzar els enfocaments en la seva època.
5. Definir els principals conceptes sociològics.
6. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
9. Distingir clarament entre judicis de fet i judicis de valor.
10. Distingir els principals mètodes i tècniques qualitius.
11. Distingir entre una hipòtesi sociològica i un judici de valor sobre la democràcia, els drets humans, la justícia social o el desenvolupament sostenible.
12. Distingir-ne els supòsits teòrics i metodològics.
13. Expressar la seva base metodològica.
14. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
15. Identificar aquests enfocaments: funcionalisme, interaccionisme, sociologies de l'acció, etcètera.
16. Identificar la validesa o l'obsolescència en altres èpoques dels enfocaments.
17. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
18. Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses

Continguts

Bloc I. Conceptes bàsics

1. Coneixement comú i coneixement científic. Aspectes bàsics del coneixement científic.
2. Tradicions de recerca en sociologia.
3. L'objecte d'estudi i els subjectes de recerca.
4. Les etapes de procés de recerca.

Bloc II. El procés d'investigació social

5. L'elecció del tema, la pregunta inicial i l'exploració.
6. El marc teòric: estat de la qüestió i marc conceptual.
7. El model d'anàlisi: Estructuració de conceptes. Formulació de les hipòtesis de la investigació.
8. El disseny d'anàlisi.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Preparació prova escrita	18	0,72	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16
Sessions pràctiques	22	0,88	2, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 18
Sessions teòriques	30	1,2	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17
Tipus: Supervisades			
Tutories grupals programades	6	0,24	2, 3, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectures dels textos	30	1,2	2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17
Treball en equip	40	1,6	2, 3, 7, 8, 14, 17, 18

Per tal que l'alumnat aprengui i reflexioni sobre què vol dir investigar en Sociologia, la metodologia docent i les activitats formatives de l'assignatura el situen en el centre del procés d'aprenentatge, a partir de la combinació de: (1) sessions expositives, (2) pràctiques a l'aula i fora que permetin aplicar els conceptes adquirits, (3) tutories de seguiment i treball autònom. A continuació es concreten les diferents activitats, amb el seu pes específic dins de la distribució del temps total que l'estudiant ha de dedicar a l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Seguiment (Assistència i Participació a les pràctiques programades	10%	0	0	2, 5, 6, 8, 9,

a l'aula)				10, 11, 13, 17, 18
2. Proves escrites que avaluaran l'adquisició de conceptes i instruments bàsics referits a la vessant aplicada de l'anàlisi de la realitat social	12% + 12% + 12%	2	0,08	4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16
3. Projecte de recerca (inclou 3 lliuraments, en grup i amb parts individuals)	(5% + 5%) + 10% + 34%	2	0,08	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18

Per a constituir els grups de treball:

Només s'accepten grups de treball de 4 o 5 persones. Només s'accepten grups de treball amb persones del mateix grup de matriculació.

Es pot fer un canvi de grup de matriculació, només si A) es sol·licita a la Gestió Acadèmica dins les 2 primeres setmanes del curs, B) aquesta G.A. ho aprova, i C) l'alumnat ho comunica a la persona responsable docent de l'assignatura.

Per a superar l'assignatura (AVALUACIÓ CONTINUADA: alumnat matriculat en primera convocatòria):

Cal l'acompliment de TRES condicions més l'assoliment d'una nota mínima calculada segons el pes de cada tipus d'activitat.

1. Condicions per accedir al càlcul de la nota.

- A) que consti participació a un mínim del 80% de les sessions pràctiques de seminaris obligatoris segons el calendari d'activitats (o falta justificada documentalment com a màxim fins a una setmana després de la sessió en concret), i
- B) obtenir nota mitjana mínima de 4 a cadascuna de les 3 proves parcials, i
- C) obtenir nota mitjana mínima de 4 del conjunt del projecte de recerca en grup, i haver participat a la presentació pública final.

2. Càlcul de la nota: Obtenir una nota mitjana ponderada mínima de 5 en el conjunt de les tres activitats d'avaluació continuada: Seguiment (10%), Proves (36%), Projecte (54%).

Les activitats de formació ZOTERO i d'aportació individual dins del treball de grup esvaloraran a criteri dels docents com a eventuais increments per possibilitar l'assoliment de determinades fites mínimes d'avaluació (4 per fer mitjanes, 5 per superar el curs, 9 per obtenir matrícula d'honor).

Per a superar l'assignatura (AVALUACIÓ DE SÍNTESI: alumnat matriculat en segona o posterior convocatòria):

Aquesta assignatura NO preveu el sistema d'avaluació única.

En el cas d'alumnat que hagi superat les condicions (A) i (C) en anteriors convocatòries de l'assignatura, i així ho comuniqui a l'inici del curs, es donarà opció de superar el curs presentar-se a una única prova final de síntesi.

Per a participar a la recuperació d'activitats compensatòries (curs regular no superat al Juny):

Només es pot recuperar les tres proves individuals i els lliuraments del treball de grup.

No es consideren recuperables, per la seva naturalesa, les activitats de les sessions pràctiques i l'assistència.

En tot cas, qui participi a recuperacions tindrà una nota màxima de 8 pel conjunt del curs.

Per a constar com a "no avaluable" a les actes oficials:

Només tindrà la qualificació de "no presentades" qui no hagi aportat al llarg del curs prou evidències d'avaluació: aquelles persones que no s'han presentat a un 50% del conjunt de totes les activitats d'avaluació programades.

Acords de Facultat relatius al tractament de l'alumnat amb dificultats lingüístiques:

Les respostes als exàmens es poden fer en català, castellà o anglès (llengües de treball de la Facultat), independentment de la llengua en que estigui plantejats els enunciats.

No es permet l'ús de dispositius electrònics per a fer els exàmens, tret de (1) casos ERASMUS justificats acordats prèviament amb el professorat, o (2) d'adaptacions PIUNE.

Nivell d'ús permès d'IA a l'assignatura (Ús prohibit):

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Sobre plagi als treball acadèmics o proves escrites:

Us recordem que, en el moment de signar la vostra matrícula us vau comprometre en el següent sentit:

"DECLARO que la Universitat Autònoma de Barcelona m'ha informat que (...) El plagi és l'acte de divulgar, publicar o reproduir una obra o part d'aquesta en nom d'un/a autor/a diferent de l'autèntic/a, fet que suposa una apropiació de les idees creades per una altra persona sense fer un reconeixement explícit del seu origen. Aquesta apropiació implica una lesió deldret a la propietat intel·lectual d'aquesta persona que no estic autoritzat a fer en cap cas sigui quina sigui la circumstància: exàmens, treballs, pràctiques... Per tant, em COMPROMETO a respectar les disposicionsnormatives relatives als drets de la propietat intel·lectual en relació amb l'activitat docent i/o de recerca realitzada per la UAB en els estudis que estic cursant."

En cas que es detecti alumnat que ha copiat continguts no permesos, totes les persones implicades quedaran automàticament suspesos sense possibilitat d'accés a la recuperació o compensació.

En cas de plagi en la redacció de treballs, es valorarà cada incidència i, en cas extrem es considerarà la opció de suspens directe sense opció a recuperació.

Bibliografia

Al Campus Virtual s'especificaran les lectures obligatòries corresponents als continguts teòrics, a les sessions pràctiques i al treball de grup.

Bàsica

Blanco, C. (2010). La vigilancia epistemológica en Ciencias Sociales: un compromiso ineludible. En *Reflexiones desde la sociología del conocimiento de Pierre Bourdieu. Primer simposio internacional interdisciplinario Aduanas del Conocimiento. La traducción y la constitución de las disciplinas entre el Centenario y el Bicentenario*. Córdoba, 8 al 12 de diciembre 2010.

Corbetta, P. (2010). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw Hill.

Quivy, R., & Campenhoudt, L. V. (2017). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Ciudad de México: Limusa: Grupo Noriega Editores.

Sautu, R.; Boniolo, P.; Dalle, P. & Elbert, R. (2005). Recomendaciones para la redacción del marco teórico, los objetivos y la propuesta metodológica de proyectos de investigación en ciencias sociales. En Sautu et al. (2005) *Manual de metodología*. Buenos Aires: CLACSO, Colección Campus Virtual. <

<http://bibliotecavirtual.clacso.org.ar/ar/libros/campus/metodo/metodo.html> >

Complementària

Sautu, R. (2003) *Todo es teoria: Objetivos y métodos de investigación*. Buenos Aires: Ed. Lumiere.

<https://www.trabajosocial.unlp.edu.ar/uploads/docs/todo_es_teoria_objetivos_y_metodos_en_investigacion_ss

Programari

Processador de documents: LibreOffice Writer, o MicroSoft-Word.

Suport visual per presentacions: LibreOffice Impress, o MicroSoft-PowerPoint.

Gestor de referències: ZOTERO.

Disseny de mapes conceptuals: <<https://app.diagrams.net/>>, LibreOffice Impress, o MicroSoft-PowerPoint.

[aconsegueix el programari lliure i gratuït a <<https://ca.libreoffice.org/>> i <<https://www.zotero.org/download/>>]

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	segon quadrimestre	tarda